
RAPPORT

FAVRAB

Ätran Vattenskydd

UPPDRAGSNUMMER 1312156200

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR NEDRE ÄTRAN

2020-04-17

Sweco Environment AB

EMELIE PERSSON, NILS KELLGREN

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Legalt stöd och syfte	1
3	Formulering och restriktionsnivå	2
4	Indirekt lagstiftning inom vattenskyddsområde	3
5	Grund för förslag till vattenskyddsföreskrifter	3

Bilagor

Bilaga 1 – Förslag till vattenskyddsföreskrifter för Nedre Ätrans vattenskyddsområde

Bilaga 2 – Indirekt lagstiftning inom vattenskyddsområde

1 Inledning

På uppdrag av FAVRAB som är huvudman för vattentäkterna i Falkenbergs kommun har Sweco tagit fram utformning av vattenskyddsområde i samarbete med produktionsbolaget VIVAB. Vattenskyddsområdet består av primär- och sekundär skyddszon för råvattenintagen i Ätran vid Fors och ett planerat råvattenintag i Ätran vid Sörby.

Vattenskyddsområdets syfte är att skydda vattenkvalitén i Ätran, och minska risken för förorening av råvattenresursen. Arbetsnamnet Nedre Ätrons vattenskyddsområde har valts utifrån motivet att det är resursen Ätran som ska skyddas, och att det är ett gemensamt vattenskyddsområde för intagen i Fors och Sörby. Området berör främst den nedre delen av Ätrons avrinningsområde från Överlida och söderut, varför namnet anses mer korrekt än "Ätrons vattenskyddsområde".

Att inrätta bestämmelser, benämnda skyddsföreskrifter, inom vattenskyddsområde är en administrativ åtgärd för att stärka skyddet för en vattentäkt.

Skyddsföreskrifterna anger vad man inte får lov att göra inom området utan tillstånd eller anmälan. Även förbud kan förekomma. Vägledning för utformning av skyddsföreskrifter har varit Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområde 2003:16. Dessa upphävdes formellt 2020-01-27. Havs- och Vattenmyndigheten har sedan 2011 vägledningsansvar och myndigheten arbetar nu med att ta fram ny vägledning.

2 Legalt stöd och syfte

Skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken. I Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde¹ anges vad syftet bör vara med vattenskyddsföreskrifter i de olika skyddszonerna.

- För vattentäktszonen bör gälla sådana föreskrifter att all annan verksamhet än vattentäktsverksamhet förbjuds.
- För den primära skyddszonen bör gälla sådana skyddsföreskrifter att rådrum erhålles i händelse av akut förorening.
- För den sekundära skyddszonen bör gälla sådana skyddsföreskrifter att en hög vattenkvalitet bibehålls eller förbättras.
- För den tertiära skyddszonen regleras mark och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv.

Föreskrifter har utformats med Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområde (NVFS 2003:16) som referensram och norm. De allmänna råden är dock anpassade utifrån generella förhållanden. En platsspecifik anpassning av föreskrifterna måste alltid

¹ Naturvårdsverkets handbok 2010:5.

göras, givet förutsättningarna i det vattenskyddsområde som avses. De allmänna råden är således inte tillämpliga rakt av i alla vattenskyddsområden.

3 Formulering och restriktionsnivå

Vattenskyddsföreskrifterna bör inte kräva åtgärder eller vara påbud, utan ska utformas som restriktioner i markanvändningen/verksamheten. Föreskrifterna ska vara tydliga och juridiskt hållbara (d.v.s. tydliga). Vattenskyddsföreskrifterna anger vad man inte får lov att göra inom vattenskyddsområdet, inte vad man får göra eller hur man ska göra. Vattenskyddsföreskrifter är ett komplement till annan lagstiftning och dubbelregleringar ska så långt som möjligt undvikas. Under senare år har det i vattenskyddssammanhang aktualiserats att de skyddsföreskrifter som föreslås ska vara möjliga att utöva praktisk tillsyn över, annars är de inte lämpliga föreskrifter.

Föreskrifterna formuleras med någon av följande restriktionsnivå:

	<p>Anmälningsskyldighet används då tillsynsmyndigheten vill ha kännedom om en verksamhet eller en åtgärd inom vattenskyddsområde. Möjlighet finns att göra förelägganden med hänsyn till vattentäktens skyddsbehov i relation till verksamhetens risknivå. Sex veckor efter att tillsynsmyndigheten bedömer att anmälan är komplett får verksamheten påbörjas även om tillsynsmyndigheten inte återkommit till den som lämnat in ansökan.</p>
	<p>Tillståndsskyldighet används då tillsynsmyndigheten vill ha möjlighet att kontrollera förutsättningarna för hur en verksamhet eller åtgärd bedrivs inom ett vattenskyddsområde. Möjlighet finns att ställa villkor med hänsyn till vattentäktens skyddsbehov i relation till verksamhetens risknivå. Verksamheten får inte bedrivas utan att tillstånd erhållits.</p>
	<p>Förbud är en strängare reglering än ett tillståndskrav och bör användas om huvudregeln är att verksamheten eller åtgärden inte ska bedrivas. Ansökan kan göras om dispens från förbudet. Verksamheter som omfattas av förbud får inte bedrivas om inte dispens erhålls.</p>

Vattenskyddsföreskrifter som föreslås för Nedre Ätrons vattenskyddsområde har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap vid behov och med hänsyn till syftet innebära ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Förslag till skyddsföreskrifter för Nedre Ätrons vattenskyddsområde redovisas i *bilaga 1*.

2(4)

RAPPORT
2020-04-17

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR NEDRE ÄTRAN

4 Indirekt lagstiftning inom vattenskyddsområde

Det finns restriktioner och anvisningar som gäller generellt inom vattenskyddsområden, så även inom det föreslagna vattenskyddsområdet för Nedre Ätran. Dessa är meddelade med stöd av annan lag än miljöbalkens 7 kap. 22 § MB. Vilka dessa är och vilken omfattning de har kan ändras över tid. Det är därför inte möjligt att som bilaga till vattenskyddsföreskrifterna ha en fullständig och aktuella beskrivning över all indirekt lagstiftning som träder i kraft. Den som berörs av vattenskyddsområdet är skyldig att känna till vilka restriktioner och anvisningar som är aktuella, liksom att känna till all annan lagstiftning. De i dagsläget² gällande restriktioner och anvisningar som per automatik träder ikraft då ett område fastställs som vattenskyddsområde redovisas i *bilaga 2*.

5 Grund för förslag till vattenskyddsföreskrifter

Den riskbedömning som utförts för Fors och Sörby vattentäkt och som redovisas i *Risicanalys Vattenskydd Ätran, vattentäkterna Fors och Sörby* är ett viktigt underlag för utformningen av vattenskyddsföreskrifter. Andra aspekter finns som också måste beaktas i arbetet. Även om såväl riskanalys som riskvärdering utgör viktiga underlag finns det alltså inte en tydlig och enkel koppling till vattenskyddsområdets eller skyddsföreskrifternas utformning, se Figur 1.

Figur 1: Riskanalysen används för att synliggöra den samlade riskbilden i den del av Ätrans tillrinningsområde som undersökts i arbetet inför framtagande av förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Nedre Ätran. Resultatet från riskanalysen, tillsammans med den efterföljande riskvärderingen, är ett av flera underlag som används vid framtagandet av förslaget.

I Naturvårdsverkets allmänna råd för vattenskyddsområde (2003:16) anges en bedömning av vilka restriktionsnivåer som bör gälla för olika verksamheter inom ett vattenskyddsområde. VIVAB har med dessa råd som utgångspunkt gjort en anpassning av såväl föreskrifternas omfattning som nivå utifrån de fortsättningar (bl.a. topografi, hydrologi, och markanvändning) som gäller för vattentäkten. Speciell anpassning av föreskrifterna har gjorts med hänvisning till uppehållstiden i grundvattentäkten efter uttag från Ätran.

² 2017-02-15.

Juridisk praxis och VIVABs ställningstagande avseende ambitionsnivå och inställning till att vidta andra åtgärder påverkar såväl omfattning som nivå av de föreskrifter som föreslås.

Utformningen av skyddsföreskrifterna tar också hänsyn till om det med större lämplighet går att uppnå riskminskning genom andra åtgärder än med skyddsföreskrifter. De huvudsakliga faktorer som beaktas vid sidan av riskanalysens resultat är därmed följande;

- Naturvårdsverkets allmänna råd 2003:16
- Områdets egenskaper
- Juridisk praxis
- VIVABs ambitionsnivå
- Bedömning av lämpligaste åtgärden för riskminskning

I vattenskyddsområdet för Nedre Ätran är FAVRAB, som är huvudman för vattentäkten, intresserad av att tillsammans med berörda kommuner och verksamhetsutövare, arbeta aktivt med andra åtgärder vid sidan av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter. De skyddsföreskrifter som föreslås för Nedre Ätran avspeglar detta ställningstagande genom att beröra de verksamheter som medför betydande risk för vattentäkten och som är lämpliga att reglera genom vattenskyddsföreskrifter. Skyddsföreskrifterna omfattar inte sådant som mer lämpligt hanteras genom andra åtgärder.

Förslaget till skyddsföreskrifter är därtill resultat av en avvägning där den nytta vattentäkten erhåller med givna skyddsföreskrifter sätts i relation till den oppoffring skyddsföreskrifterna medför för de som berörs. Vattenskyddsföreskrifterna ska bidra till ett långsiktigt skydd av vattentäkten, men får samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att uppnå detta.

Bland de riskkällor som identifierats inom Nedre Ätrons vattenskyddsområde finns sådana där skyddsföreskrifter bedöms vara motiverat som en del i arbetet att öka det långsiktiga skyddet för vattentäkten. Motivet för föreslagna skyddsföreskrifter är, som nämnts ovan, en sammanvägning av flera påverkande faktorer.

Förutom att införa vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter finns en rad åtgärder som också kan bidra till riskreducering, och därmed ett ökat vattenskydd. Åtgärdsarbetet är särskilt viktigt för de riskkällor som bedömts tillhöra klass 2 i den riskanalys som utförts inom ramen för arbetet med vattenskyddsområdet, vilken redovisas i *Riskanalys Vattenskydd Ätran, vattentäkterna Fors och Sörby*.

BILAGA 1 – FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR NEDRE ÄTRANS
VATTENSKYDDSSOMRÅDE

Nedre Ätrans vattenskyddsområde

I **Vattentäktsson** bör enbart vattentäktverksamhet tillåtas för att minska risken för direkt påverkan på anläggningar och intag. Vattentäktssonen för Nedre Ätran utgörs av inhängnat område vid Forsintaget.

Primär skyddszon syftar till att skapa rådrum och hinna upptäcka och åtgärda en akut förorening i händelse av olycka. Den primära skyddszone utgörs av alla sammanhängande ytvatten (enligt fastighetskartan) inom 12 timmars rinntid till råvattenintagen samt en buffertzon om 50 meter runt dessa vatten. Detta gäller även om vattendraget saknas på kartan. Skyddszone omfattar även tätorter med hårdgjorda ytor och direkt avrinning till ytvattendrag.

Sekundär skyddszon syftar till att en hög vattenkvalitet bibehålls eller att vattenkvaliteten förbättras. Den sekundära skyddszone motsvarar övriga delar av tillrinningsområdet för vattensystemet som omfattas av 24 timmars rinntid till råvattenintag vilka inte omfattas av den primära skyddszone.

Förslag till skyddsföreskrifter

Primär och sekundär skyddszon

1 § Skadliga ämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Fordonstvätt är förbjuden . <i>Undantag gäller tvätt i anläggning som prövats vid anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken.</i>	---
b	Uppställning av tankbilar, tankbilssläp, eller andra transportbehållare, rymmande mer än 250 liter, och som innehåller petroleumprodukter eller övriga hälso- eller miljöfarliga produkter är förbjuden . <i>Undantag gäller transporter.</i>	---
c	Lagring av sammanlagt mer än 250 liter petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter utan sekundärt skydd är förbjuden .	---
d	Lagring av sammanlagt mer än 250 liter petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter med sekundärt skydd får ej ske utan anmälan .	

2 § Avfall

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Lagring, utfyllnad och deponering av avfall, avfall för anläggningsändamål, förorenade massor eller massor med okänd föroreningsnivå är förbjuden .	---
b	Lagring av farligt avfall är förbjuden .	---

3 § Upplag

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Upplag av snö från andra ytor än inom primär skyddszon är förbjudet .	---
b	Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet .	---

4 § Dagvatten

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
a	Nyanläggning av dagvattenanläggning från trafikerade ytor eller från fler än en fastighet med avledning direkt till ytvatten får ej ske utan tillstånd .	---

5 § Gödsel

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
a	Lagring av naturgödsel får ej ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för anläggningar som prövats enligt miljöbalken.</i>	---
b	Spridning av avloppsslam eller humanurin är förbjuden .	Spridning av avloppsslam eller humanurin får ej ske utan tillstånd .

6 § Bekämpningsmedel

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
a	Spridning av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden från 1 oktober till 1 april . (Gäller yrkesmässig spridning samt hästgårdar.) <i>Undantag gäller för punktbekämpning av skogsplanter.</i>	---
b	Jord- och vattenslagning av planter som behandlats med bekämpningsmedel är förbjuden .	Jord- och vattenslagning av planter som behandlats med bekämpningsmedel är förbjuden .

Inom hela vattenskyddsområdet

7 § Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av de kommunala nämnderna för miljöfrågor i kommunerna Falkenberg, Varberg, Hylte och Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Länsstyrelsen i Västra Götalands län kan på begäran av respektive kommunfullmäktige överlåta tillsynen till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Svenljunga kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnd som ansvarar för miljöfrågorna i Falkenberg, Varberg, Svenljunga och Hylte kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnd som ansvarar för miljöfrågorna i Falkenberg, Varberg, Svenljunga och Hylte kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnd som ansvarar för miljöfrågorna i Falkenberg, Varberg, Svenljunga och Hylte kommun. I samband med sådan prövning kan respektive nämnd föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten via telefon 112.

8 § Skyltning

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar FAVRAB, vattentäktens huvudman, för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Där petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av VIVAB. Undantag gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

9 § Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder i kraft, även om de överklagas.
- b) Följande gäller för en verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet om verksamheten blir tillståndspliktig genom dessa skyddsföreskrifter. Verksamheten får fortsätta att bedrivas till och med två år efter beslutet vunnit laga kraft. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten.
- c) Följande gäller för en verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet om verksamheten blir anmälningspliktig genom dessa skyddsföreskrifter. Verksamheten får fortsätta att bedrivas till och med två år efter beslutet vunnit laga kraft. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld.
- d) Följande gäller för en verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet om verksamheten blir förbjuden genom dessa skyddsföreskrifter. Verksamheten får fortsätta att bedrivas till efter två år efter beslutet vunnit laga kraft. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet.

Definitioner

Andra ytor	I Primär zon är det förbjudet att dumpa eller lägga upp snö från andra ytor. Här menas att snö som faller utanför den primära zonen inte får skottas ihop och fraktas in med transport för dumpning eller upplag i den primära zonen.
Avfall	Med avfall avses ett föremål eller ämne som definieras enligt miljöbalken 15 kap § 1. Med avfall enligt dessa föreskrifter avses ej hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda kärl för regelbunden sophämtning. Inte heller de förpackningar som ska återvinnas anses här som avfall. Komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten betraktas inte som avfall enligt dessa föreskrifter. Trädgårdsavfall som uppkommer på den egna tomten betraktas inte som avfall enligt dessa föreskrifter.
Dagvattennät	Med dagvattennät avses det system som är ordnat för att avleda det vatten som avrinner från gator, vägar, tak och andra konstruktioner i samband med regn och snösmältning. Skogsbilvägar med diken inkluderas inte.
Deponering	Med deponering avses förvaring på land eller i vatten som varar längre tid än 1 månad och där förvaringen inte sker i väntan på användning, återvinning, bortskaffning eller omlastning under transport. Deponering omfattar även användande av avfall för anläggningsändamål.
Farligt avfall	Med farligt avfall avses ett ämne eller ett föremål som definieras enligt 3 § avfallsförordningen (2011:927).
Fordon	Med fordon avses ett transportmedel med förbränningsmotor som kan framföras på mark, vatten eller is.
Förorenade massor	Med förorenade massor avses massor från ett <i>förorenat område eller efterbehandlingsobjekt</i> , det vill säga från <i>ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt</i> . Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av den kommunala tillsynsmyndigheten.
Hantering	Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som innebär att en kemisk produkt eller bioteknisk organism tillverkas, bearbetas, behandlas, förpackas, förvaras, transporteras, används,

	omhändertas, destrueras, konverteras, saluförs, överlåts eller är föremål för något annat jämförbart förfarande. Detta i enlighet med miljöbalken 14 kap 2 § punkt 7.
Hushållsbehov	Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov.
Hälsa- eller miljöfarliga produkter	Med hälsa- och miljöfarliga produkter avses a) hälsa- eller miljöfarliga kemiska produkter enligt Kemikalieinspektionens definition i KIFS 1994:12, samt dess ändringar eller b) varor som innehåller hälsa- och miljöfarliga ämnen c) petroleumprodukter som bensin, motorolja mm eller d) vätskor och fasta material som innehåller mikroorganismer och andra smittämnen.
Jord- och vattenslagning	Med jord- och vattenslagning avses mellanlagring i mark eller i vatten av plantor i väntan på utplantering.
Lagring	Med lagring avses förvaring på land eller i vatten som kan förorena mark eller vatten. Lagringen varar längre tid än 1 vecka och där förvaringen sker i väntan på användning, återvinning, bortskaffning eller omlastning under transport.
Naturgödsel	Med naturgödsel avses avföring och urin från husdjur, vilket också innefattar boskap, avseende minst 1 djurenhet. Även om naturgödsel köps in och lagras ingår det till en mängd av över en djurenhet.
Nyanläggning	Med nyanläggning menas det som anläggs efter det att föreskrifterna träder i kraft och inte det som redan är beffintliga anläggningar.
Punktbekämpning	Med punktbekämpning avses om en planta srutas med bekämpningsmedel för hand utan spill så att man bara träffar den plantan med ogräsmedlet. Behandlas många plantor inom ett område är det inte punktbekämpning.

Sekundärt skydd	Med sekundärt skydd avses a) invallning för enskilt förvaringskärl som rymmer hela kärlets volym, eller b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl som rymmer minst 50 % av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym, eller c) dubbelmantlade rörledningar eller d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan fångas upp från ett läckande förvaringskärl eller vid spill. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne.
Upplag	Med upplag avses här plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej att betrakta som upplag. Även upplag av snö avses. Om snö skottas ihop och samlas upp och fraktas in i den primära zonen för dumpning eller upplag är det inte tillåtet.
Uppställning	Med uppställning avses sådan parkering som har en varaktighet längre än 12 timmar och där fordonet lämnas obevakat.
Vattenslagning	Med vattenslagning avses i dessa föreskrifter tillfällig mellanlagring i dike eller jord av ett stort antal plantor vid återplantering av skog.
Yrkesmässig	Med yrkesmässig avses sådan verksamhet som har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte avser att markera gränsdragningen mot hobbyverksamhet.
Ytvatten	Med ytvatten avses hela vattenvolymen i vattendrag, sjö, tjärn, damm, å, bäck eller dike som någon gång under året är vattenförande.

Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, NFS 2017:5 (ersätter sedan 1 juli 2018 NFS 2003:24)**1 kap. Tillämpningsområde**

1 § Dessa föreskrifter gäller vid hantering av brandfarliga vätskor eller spillolja i cisterner ovan och i mark som rymmer mer än 1 m³ vätska samt rörledningar och slangledningar som är anslutna till sådana cisterner. Inom vattenskyddsområde gäller föreskrifterna för hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spillolja.

Dessa föreskrifter gäller inte hantering som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller som prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

2 § Föreskrifterna innehåller krav på information till tillsynsmyndigheten och krav på sekundärt skydd.

3 § Vid hantering av brandfarliga vätskor som dessa föreskrifter gäller finns det även krav i föreskrifter meddelade av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap.

3 kap. Information till tillsynsmyndigheten

1 § Den som avser att installera en cistern enligt 1 kap. 1 § ska senast fyra veckor innan installationen påbörjas eller hanteringen inleds skriftligen informera tillsynsmyndigheten om detta.

Kopia på utförda kontroller, även periodiska kontroller, som utförts enligt föreskrifter meddelade av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, ska ges in till tillsynsmyndigheten.

4 kap. Krav inom vattenskyddsområde

1 § Cisterner i och ovan mark enligt 1 kap. 1 § i dessa föreskrifter samt rörledningar och slangledningar ska ha ett sekundärt skydd inom vattenskyddsområde.

Cisterner ovan mark ska ha sekundärt skydd i form av invallning. Rörledningar och slangledningar ska vara dubbelmantlade eller ha annat sekundärt skydd.

Undantag från kravet gäller dock för cisterner med tillhörande ledningar i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten anger annat.

Rörledning i byggnad får inte dras i eller under golv, utan ska förläggas väl synlig.

2 § Det är förbjudet att hantera mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spilloljor inom de delar av ett vattenskyddsområde som betecknas som vattentäktzon, primär (inre) skyddszon och sekundär (yttre) skyddszon utan sekundärt skydd enligt 4 kap. 1 §.

Om ett vattenskyddsområde inte har indelats i zoner gäller förbudet mot NFS 2017:5 hantering utan sekundärt skydd inom hela vattenskyddsområdet.

3 § Invallningen ska rymma cisternens innehåll. För flera cisterner i en invallning ska invallningen rymma den största cisternens volym + 10 % av övriga cisterners totala volym.

4 § Det sekundära skyddet ska vara tätt och hållbart och det ska vara utformat så att kontroll är möjlig.

5 § Vid påfyllningsrör för cistern inom vattenskyddsområde ska skylt med texten "VATTENSKYDDSSOMRÅDE" vara uppsatt. Skylten ska vara väl synlig och av varaktig beskaffenhet.

Skylten ska även innehålla följande information:

- Fastighetsbeteckning
- Adress
- Volym
- Högsta fyllningsflöde
- Innehåll

6 § Om vattenskyddsområdets skyddsföreskrifter innehåller strängare krav än dessa föreskrifter gäller de kraven.

5 kap. Ansvar

1 § Bestämmelser om ansvar vid överträdelse av dessa föreskrifter finns i 29 kap. miljöbalken. Bestämmelser om miljöstraffavgifter finns i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter.

2 § Då det finns anledning att misstänka att mark- eller vattenområde blivit förorenat ska tillsynsmyndigheten omedelbart underrättas. Ansvarig för att underrättelse sker är den som hanterar brandfarliga vätskor eller spillolja enligt 1 kap. 1 § i dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter träder ikraft den 1 juli 2018, då Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor upphör att gälla.

3. För cisterner och rörledningar som har installerats före ikraftträdandet, som inte omfattades av krav på sekundärt skydd enligt tidigare bestämmelser och om krav på sekundärt skydd införs eller ändras genom dessa föreskrifter, ska verksamhetsutövaren senast den 1 januari 2022 ha installerat sekundärt skydd.

Meddelade undantag som avser sekundärt skydd gäller till den i respektive beslut angivna tidpunkten för upphörande och i annat fall längst till och med den 1 januari 2022.